

MUSTAFA KEMAL PAŞA, FRUNZE VE DEVRİMİN KARAKTERİ

Aydınlık Gazetesi, 25 Kasım 2014

Yıldırım Koç

Mustafa Kemal Paşa'nın Sovyet Rusya temsilcileri M.Frunze ve İ.Abilov ile 25.12.1921 günü yaptığı görüşme, Türkiye'deki devrimin karakterinin belirlenmesi, Mustafa Kemal'in tavrı ve Sovyet Rusya'nın yaklaşımı açısından çok önemlidir.

FRUNZE

Görüşmede M.Frunze şunları söyledi:

“Son zamanlarda devrimci taktiklerden, bazı evrimci taktiklere geçtik. (...)

“Doğu'ya gelince; Rusya komünistlerinin ve Komintern'in bu yöndeki tavrı tam olarak açık ve berraktır. Ekonomik ve kültürel geri kalmışlıktan dolayı, komünist devrimin sözünün bile edilemeyeceğini düşünüyoruz. Doğu'da devrimci mücadele yalnızca milli kurtuluşçu ve demokratik mahiyettedir. Biz bütün gücümüzle bu hareketleri destekliyoruz ve desteklemeye devam edeceğiz. Çünkü Doğu'nun emperyalizmden kurtuluşu Batı'da komünist ihtilali hızlandıracaktır. (...) Şimdiki durumda Doğu'daki milli kurtuluşçu-demokratik hareket, ekonomik politikası açısından devlet sosyalizmi yönünde yürüyecektir. Burada hareket aşağıdan yukarı doğru değil de, tersine yukarıdan aşağı doğru olacaktır. Size ve iktidarda bulunan şahsiyetlere bakarak, hemen hemen hepsinin yoksullar sınıfından çıktığı kanaatine varıyorum. Hâkimiyetten söz ederken, sizi -Paşa'yı- göz önüne alıyorum ve sizin hiçbir mal ve mülkünüzün olmadığını ve kendi hizmetiniz ve emeğinizle geçindiğinizi biliyorum. Buradan, komünist ihtilal olsa bile sizin hiçbir şey kaybetmeyeceğiniz sonucu çıkmaktadır. Eğer siz kendi politikanızı tam demokratikleşme ve devlet sosyalizmi istikametinde yönlendirirseniz, Batı'da komünist devrimden sonra hiçbir zorluk çekmeden ve kan dökmeden komünist ihtilale dahil olabilirsiniz.”

MUSTAFA KEMAL PAŞA

Mustafa Kemal Paşa'nın yanıtı da son derece açıktı:

“İnsanın insan tarafından sömürülmesi sistemi ortadan kaldırılmalıdır. (...)

“Birincisi, bizim halk gerek ekonomik gerek kültürel alanda geri kalmıştır. İkincisi; altı yüzyıl boyunca istibdat ile yönetilen halk, bu yönetim şekline alışmış ve onda; sultan hâkimiyetine ve hilafete dair belli bir bağnaz dünya görüşü oluşmuştur. Eğer biz o zamanlar Bolşevik harekâtından yana ajitasyon yapmış olsaydık, dış ve iç düşmanlarımız, ajanları aracılığıyla -ki, aramızda hiç de az değillerdir- aleyhimizde karşı ajitasyona başlarlardı ve bu suretle verdiğimiz mücadeleyi zayıflatırlardı. Bundan dolayı, bu konuda açık fikir söylemeksizin, iktidarı demokratik ve saf halkçılık ilkeleri esasına göre bu yolda teşkilatlayarak kendi yönetim şeklimizi adım adım Sovyet sistemine yaklaştırdık. Şimdiki yönetim şeklimiz, diğer devletlerde mevcut olan yönetim şekillerinden hiçbirine benzememektedir. Eğer herhangi bir benzerlik söz konusu ise, sadece sizin Sovyetlere benzerlik olabilir. Ben büyük bir memnuniyetle söyleyebilirim ki, iki yıllık mücadelemiz sonucunda, sultanın ve eski yönetim şeklinin etkisi kesin olarak yok olmuştur. (...) Benim, her türlü prensiplerin uygulanması için ortam hazırlanması ve uygun bir zaman seçilmesi gerektiğine büyük inancım vardır. Zamanından önce yapılan hareketler başarılı olamaz, gericiliği ve karşı hareketi doğurur. Bu nedenle biz politikamızı tutarlı bir biçimde, safha safha bu yönde sürdürüyoruz. Çok doğru olarak belirttiğiniz gibi, iki üç kişi dışında, iktidarımızın başında bulunan kişilerin hemen hepsi emekçiler arasından çıkmıştır. Ve herhangi bir servete sahip değillerdir. Bundan dolayı elbette bizim korkmamıza ve komünist harekete karşı düşmanca tavır almamıza gerek yoktur. (ATABE, Cilt 12, 2003, s.179, 181)